

Rábapatona Község Önkormányzata

3.) sz. napirendi ponthoz előterjesztés

Rábapatona Község Önkormányzata Képviselő-testületének

2024. április 24-én, 17⁰⁰ órakor megtartandó ülésére

Tájékoztató a belső ellenőrzés tapasztalatairól, megállapításairól.

Előterjesztő: dr. Németh Balázs jegyző

Készítette: dr. Németh Balázs jegyző

Törvényességi ellenőrzést végezte:

dr. Németh Balázs jegyző

Véleményezte: Pénzügyi és Településstratégiai Biz.

Tárgyalja: Képviselő-testület

Tisztelt Képviselő-testület!

Rábapatona Község Önkormányzata évek óta maga látja el a belső ellenőrzési feladatokat, a korábbi, kistérségi feladatellátás helyett, oly módon, hogy megbízási szerződést kötött a belső ellenőrzési feladatokat korábban is ellátó Megoldás 2006 Kft.-vel. A belső ellenőrzés díja nem változott.

A belső ellenőrzés feladatának ellátására kockázatelemzéssel alátámasztott éves ellenőrzési terv készült. Az ellenőrzési tevékenység végrehajtására 2023-ban is a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és a belső ellenőrzésről szóló 370/2011.(XII.31.) Kormányrendelet szabályai és a belső ellenőrzési kézikönyv vonatkozó előírásai alapján került sor.

Rábapatona Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 91/2022. (XII.07.)¹ számú határozatával „A kiadások alakulása és a kiadások csökkentése érdekében tett intézkedések” témakört jelölte ki a belső ellenőrzési feladat céljának.

A 2023. évben végzett belső ellenőrzési jelentés iratanyagát tájékoztatásul a jelen előterjesztésemhez csatolom.

¹ A határozat elérhetősége:

<https://rabapatona.hu/onkormanyzat/jegyzokonyvek?task=download.send&id=3363&catid=239&m=0>

Rábapatona Község Önkormányzata

A jelentés összefoglalása

Az ellenőrzés elvégezte Rábapatona Község Önkormányzata 2022. évi kiadásainak felülvizsgálatát. Az ellenőrzés során a 2022. évi költségvetési beszámolóban szereplő kiadások elemzésére került sor.

Az előirányzatok tervezése során az előző évi teljesítési adatokhoz viszonyítva 40,5%-kal több kiadást terveztek 2022-re. A jogszabályi előírásokat figyelembe véve tartalékot képeztek.

Az ellenőrzés részét képezte a kiadások mutatószámokkal való elemzése is. Az eredeti előirányzathoz képest a teljesítés 241.839.777 Ft-tal több volt. A módosítás során az előirányzatokat 260.018.295 Ft-tal növelték, teljesítésre 97,8 %-ban került sor. Az előirányzat módosítás indokoltsága a számított mutatók alapján megfelelő volt.

Az ellenőrzés nyomán kialakított véleményem a vizsgált területről, illetve folyamatról összességében: megfelelő (5).

III. MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A kiadás fogalma, általános jellemzői

Az önkormányzat közszolgáltatást nyújt, saját tulajdonnal rendelkezik és költségvetési bevételeivel, kiadásaival önállóan gazdálkodik. Az önkormányzat költségvetése az államháztartás része, ahhoz teljes pénzforgalmával kapcsolódik. Az állami költségvetéstől elkülönül, ahhoz az állami támogatásokkal és más költségvetési kapcsolatokkal kötődik. A költségvetés összeállításának részletes szabályait az államháztartásról szóló törvény, a finanszírozás rendjét és az állami hozzájárulás mértékét a mindenkori központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.

2

Az **önkormányzatok feladataik ellátása során** felhasználják a bevételi forrásaikat, **kiadásokat teljesítenek**. Ennek során meg kell különböztetni az eltérő jogcímű kifizetéseket az államháztartási törvény és végrehajtási rendelete szerint.

Az államháztartás valamennyi alrendszerében – így a helyi önkormányzatok alrendszerében is – a közfeladatok ellátása, a közszolgáltatások szervezése jelentős humán és anyagi erőforrást igényel. Ezek részben emberi munka-ráfordítással, másrészt tárgyasult eszközök, szolgáltatások felhasználásával kiteljesedve eredményezik a kívánt célt.

A kiadásokat *közgazdasági, adminisztratív* és a kormányzati funkciók szerinti *funkcionális* osztályozás szerint kell nyilvántartani és bemutatni. A költségvetési kiadások azok **közgazdasági jellege** szerint működési és felhalmozási kiadásokra, ezen belül kiemelt előirányzatokra oszthatók:

Működési kiadások - és azok kiemelt előirányzatai - azok közgazdasági jellege szerint:

- a személyi juttatások
- a munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó
- a dologi kiadások
- az ellátottak pénzbeli juttatásai
- az egyéb működési célú kiadások

Rábapatona Község Önkormányzata

Felhalmozási kiadások - és azok kiemelt előirányzatai - azok közgazdasági jellege szerint:

- a beruházások
- a felújítások
- az egyéb felhalmozási célú kiadások
-

A feladatonkénti (*funkcionális*) csoportosítás a KSH ágazati besorolása alapján megjelölt főbb feladatokra történő csoportosítást jelent:

- oktatás,
- egészségügyi ellátás,
- szociális ellátás,
- településüzemeltetés, igazgatás (stb.)

Az államháztartásról szóló **2011. évi CXCV. törvény** (Áht.) értelmében:

5. § (1) „A költségvetési évben teljesülő költségvetési bevételek előirányzott összegét (a továbbiakban: költségvetési bevételi előirányzat) és költségvetési kiadások előirányzott összegét (a továbbiakban: költségvetési kiadási előirányzat) az államháztartás központi alrendszerében a központi költségvetésről szóló törvény, az államháztartás önkormányzati alrendszerében a költségvetési rendelet, határozat állapítja meg.

*5. § (4) A **költségvetési kiadások** - a központi költségvetés előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthető költségvetési kiadásai kivételével - a költségvetésben megállapított (a továbbiakban: eredeti előirányzat) vagy az év közben módosított (a továbbiakban: módosított előirányzat) költségvetési kiadási előirányzatok mértékéig teljesíthetők.”*

3

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló **368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet** (Ávr.) az alábbiakat tartalmazza:

24. § (1) „A helyi önkormányzat költségvetési bevételei és költségvetési kiadásai között kell megtervezni

b) a helyi önkormányzat költségvetési kiadásait, így különösen

ba) a helyi önkormányzat nevében végzett beruházások, felújítások kiadásait beruházásonként, felújításonként,

bb) a helyi önkormányzat által a lakosságnak juttatott támogatásokat, szociális, rászorultsági jellegű ellátásokat,

bc) az általános és céltartalékot, és

bd) elkülönítetten az európai uniós forrásból finanszírozott támogatással megvalósuló programok, projektek kiadásait, valamint a helyi önkormányzat ilyen projektekhez történő hozzájárulásait.”

Rábapatona Község Önkormányzata

A törvényileg meghatározott kötelező önkormányzati feladatok ellátása érdekében az éves költségvetési törvényben foglaltak szerint az Országgyűlés hozzájárul az önkormányzatok számára szükséges pénzeszközökhöz. Az önként vállalt feladatok körét és ellátások módját a helyi igények ismeretében az önkormányzat a pénzügyi lehetőségeinek határai között maga jelölheti meg.

2. A kiadások változása

Az alábbi táblázatból láthatjuk, hogy az egyes kiadási tételek 2022. évben hogyan változtak Rábapatona Község Önkormányzatánál a 2021. évi adatokhoz viszonyítva a költségvetési beszámoló adatai alapján:

Ft

Megnevezés	2021.	2022.	Változás
Személyi juttatások	27 215 285	34 778 949	7 563 664
Munkaadókat terhelő járulékok	4 159 770	3 326 615	-833 155
Dologi kiadások	125 406 095	357 356 941	231 950 846
Ellátottak pénzbeli juttatásai	3 422 500	4 065 000	642 500
Egyéb működési célú kiadások	9 195 174	13 746 293	4 551 119
Beruházások	56 636 917	26 984 969	-29 651 948
Felújítások	61 002 960	47 704 660	-13 298 300
Költségvetési kiadások	287 038 701	487 963 427	200 924 726
Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre	10 700 000	10 700 000	0
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	6 211 167	6 800 901	589 734
Központi, irányító szervei támogatások folyósítása	110 157 999	118 321 805	8 163 806
Pénzeszközök lekötött bankbetétként elhelyezése	0	200 000 000	200 000 000
Finanszírozási kiadások	127 069 166	335 822 706	208 753 540

Rábapatona Község Önkormányzata

Kiadások összesen	414 107 867	823 786 133	409 678 266

A táblázatból látható, hogy 2021. évhez viszonyítva a kiadások jelentősen nőttek, ami elsősorban a dologi kiadások növekedésével magyarázható. Növelte a kiadások összegét a pénzeszközök lekötött bankbetétként történő elhelyezése is. A munkaadókat terhelő járulékok, a beruházások és felújítások összege az előző év adatához képest csökkent.

A költségvetési kiadások összességében 409.678.266 Ft-tal nőttek, ezen belül a legjelentősebb változás a dologi kiadásoknál mutatkozott. 2021-hez viszonyítva a finanszírozási kiadások összege 208.753.540 Ft-tal nőtt.

3. A tervezés megalapozottsága, az előirányzatok módosítása

Az ellenőrzés elvégezte a 2021. évi költségvetési beszámoló teljesített kiadásainak az Önkormányzat 2022. évi költségvetési beszámolójában szereplő eredeti előirányzataival való összevetését.

Ft

Megnevezés	2021. évi teljesítés	2022. évi eredeti előirányzat	Változás
Személyi juttatások	27 215 285	33 581 031	6 365 746
Munkaadókat terhelő járulékok	4 159 770	2 751 068	-1 408 702
Dologi kiadások	125 406 095	94 015 002	-31 391 093
Ellátottak pénzbeli juttatásai	3 422 500	7 740 000	4 317 500
Egyéb működési célú kiadások	9 195 174	90 841 085	81 645 911
Beruházások	56 636 917	43 960 000	-12 676 917
Felújítások	61 002 960	168 168 855	107 165 895
Költségvetési kiadások	287 038 701	441 057 041	154 018 340
Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre	10 700 000	10 700 000	0
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	6 211 167	6 800 901	589 734
Központi, irányító szervei támogatások folyósítása	110 157 999	123 388 414	13 230 415

Rábapatona Község Önkormányzata

Pénzeszközök lekötött bankbetétként elhelyezése	0	0	0
Finanszírozási kiadások	127 069 166	140 889 315	13 820 149
Kiadások összesen	414 107 867	581 946 356	167 838 489

Az előző évi teljesítés adataihoz képest 40,5%-kal több kiadást terveztek 2022-re. A munkaadókat terhelő járulékokat, a dologi kiadásokat és a beruházásokat az előző évi teljesített kiadás alatt tervezték, a többi tétel viszont meghaladja az előző évi szintet.

Tartalékot 87.561.885 Ft összegben terveztek, az Ávr. 24. § (1) bekezdés bc) pontjában foglaltaknak megfelelően. Ez a teljes költségvetés 15%-a. A gazdálkodás biztonsága érdekében elfogadhatónak a 0,5-2%-os tartalék szint számít. A tartalék a költségvetésében valóságos, szabad tartalék, melynek rendeltetése az, hogy fedezetet biztosítson az év közben jelentkező váratlan, elháríthatatlan, nem tervezhető kiadásokra, vagy a tervezett, de elháríthatatlan ok miatt elmaradó bevételek pótlására.

Rábapatona Község Önkormányzata az „Eredeti/módosított előirányzat számviteli nyilvántartásba vételi bizonylatot” adta át az ellenőrzés részére. Az ASP programmal készült, tartalmazza a bizonylatnemet, a PIR számot, az ellenszámlát, a részletező kódot, a könyvelési esemény dátumát, a mozgásnemet, az Ei. kódot, T/K, az összeget, a főkönyvi számla számát, valamint a rovatot.

A módosított előirányzatokról ugyanez a dokumentum készült, a megjegyzés rovatban rögzítve, hogy előirányzat módosítás történt.

A nyilvántartás nem felel meg teljes körűen az előírásoknak, mivel nem az eredeti előirányzat mellett szerepelt annak módosított összege, illetve a módosítás jogcímét és hatáskörét sem ismerteti.

4. A 2022. évi kiadások alakulása, összetétele

A 2022. évi beszámoló adatai alapján Rábapatona Község Önkormányzata kiadásai az alábbiak szerint alakultak (Ft):

MEGNEVEZÉS	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés %-a	Megoszlás %-a
Személyi juttatások	33 581 031	35 527 556	34 778 949	97,9	4,2
Munkaadókat terhelő járulékok	2 751 068	3 337 004	3 326 615	99,7	0,4
Dologi kiadások	94 015 002	371 941 694	357 356 941	96,1	43,4
Ellátottak pénzbeli juttatásai	7 740 000	7 784 000	4 065 000	52,2	0,5

Rábapatona Község Önkormányzata

Egyéb működési célú kiadások	90 841 085	65 955 133	13 746 293	20,8	1,6
Beruházások	43 960 000	48 261 094	26 984 969	55,9	3,3
Felújítások	168 168 855	168 168 855	47 704 660	28,4	5,8
Költségvetési kiadások	441 057 041	700 975 336	487 963 427	69,6	59,2
Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre	10 700 000	10 700 000	10 700 000	100,0	1,3
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	6 800 901	6 800 901	6 800 901	100,0	0,8
Központi, irányító szervei támogatások folyósítása	123 388 414	123 488 414	118 321 805	95,8	14,4
Pénzeszközök lekötött bankbetétként elhelyezése	0	0	200 000 000	-	24,3
Finanszírozási kiadások	140 889 315	140 989 315	335 822 706	238,2	40,8
Kiadások összesen	581 946 356	841 964 651	823 786 133	97,8	100,0

Az összetétel elemzésével megállapíthatjuk, hogy az összes kiadás 50,1%-a működési kiadás. Ezen belül a dologi kiadások aránya 43,4%, a személyi kiadások aránya 4,2%. A felhalmozási kiadások aránya 9,1%. A táblázat adataiból látható, hogy az összes kiadás esetében a teljesítés 97,8% volt.

A teljesítés több tétel esetében is jóval elmaradt a módosított előirányzattól, ugyanakkor a finanszírozási kiadások esetében több, mint kétszeres volt a tényleges kiadás.

Felhalmozási kiadások

1. Beruházási kiadások

Beruházási kiadást 43.960.000 Ft összegben terveztek, az előirányzatot év közben 48.261.094 Ft-ra módosították. A teljesítés 55,9% volt, abból ingatlanok és egyéb tárgyi eszközök vásárlására került sor.

2. Felújítás

Felújítást 168.168.855 Ft összegben terveztek, ezt év közben nem módosították. Teljesítésre 47.704.660 Ft összegben került sor, azt ingatlanok felújítására fordították.

Rábapatona Község Önkormányzata

Finanszírozási kiadások

A finanszírozási kiadások között hosszú lejáratú hitelek törlesztése, az államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése, központi, irányító szervi támogatások folyósítása, valamint pénzeszközök lekötött bankbetétként való elhelyezése szerepelt, összesen 335.822.706 Ft összegben. Teljesítésre 238,2%-ban került sor. A túlteljesítés oka, hogy pénzeszköz lekötött betétként való elhelyezését nem tervezték, a módosított előirányzat is 0 volt, teljesítésre pedig 200.000.000 Ft összegben került sor.

5. A kiadások elemzése további mutatószámok alapján

Az ellenőrzés elvégezte a kiadások elemzését mutatószámok segítségével. A mutatószámokat a 2022. évi költségvetési beszámoló adataiból képeztem.

A tervezés megalapozottsága

A mutató számítása során a tényleges kiadások kerültek összevetésre az eredeti előirányzattal. A mutató azt jelzi, hogy a tervezés mennyire volt megalapozott, azaz a tényleges kiadás hány %-kal haladta meg (vagy maradt el) az eredeti tervben előirányzott összeget. A kiadások teljes körére vonatkozóan a mutató értéke **141,6%**. A tényleges teljesítés 41,6%-kal haladta meg a tervezett összeget.

A pénzügyi teljesítés mértéke

A pénzügyi teljesítés mértékének számításánál a tényleges kiadások és a módosított előirányzatok kerültek összevetésre. Az előzőekben szereplő táblázatok tartalmazták a pénzügyi teljesítés mértékét a „teljesítés %-a” megnevezésű oszlopokban részletesen és összevontan az egyes kiadási kategóriákra vonatkozóan. Az összkiadás esetében a pénzügyi teljesítés mértéke **97,8%-os**. Összességében megállapítható, hogy az Önkormányzat kiadásai mindössze 2,2%-kal maradtak el a módosított előirányzattól.

A mutató alapján megállapítható, hogy az előirányzatok módosítása megfelelő volt.

A módosítás arány

A mutató segítségével azt fejezhetjük ki, hogy az eredeti előirányzat hány %-kal módosult év közben. A mutató számítása a módosított és az eredeti előirányzat hányadosának képzésével történik. Az önkormányzatnál a költségvetési beszámoló adatai alapján a módosítás aránya **144,7%**.

A módosítás indokoltsága

Az indokoltsági mutató a pénzügyi teljesítés %-át viszonyítja a tervezés megalapozottságának %-ához. Azt fejezi ki, hogy az év közbeni előirányzat –növekedés hány %-át használták fel, azaz a módosítás mekkora hányada volt indokolt. A számítások alapján a mutató értéke: **107,5%**. A mutató értéke arra utal, hogy a módosítások indokoltsága kevéssel haladja meg a 100%-os szintet, vagyis a módosítások összege megfelelő körültekintéssel került megállapításra.

Rábapatona Község Önkormányzata

6. Takarékosági intézkedések

Rábapatona Község Önkormányzata a növekvő energiaköltségek miatt 2022 júliusában több intézkedést is hozott, ami az energiahatékonyság növelését, valamint a kiadásokkal való takarékoságot szolgálta. Többek között az alábbi intézkedéseket hozták:

- Az önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású intézmények esetén vizsgálták az elektromos- és gázenergia csökkentésének lehetőségét, fejlesztési intézkedéseket hoztak (világítási rendszer cseréje, új kazánok beszerzése, új, műanyag nyílászárók beépítése, fűdémszigetelés, homlokzati hőszigetelés)
- 4 napos jelenléti munkarend bevezetése a Polgármesteri Hivatalban
- Fűtési hőmérséklet csökkentése
- Napelemes rendszer kiépítése az Egészségházban
- A költségvetésben meghatározott előirányzatok kihasználtságának, felhasználásának lehetőségét, a fel nem használt, de tervezett kiadások indokoltságát, átcsoportosításának lehetőségét felülvizsgálták
- A folyamatban lévő és tervezett beruházások, fejlesztések indokoltságának, várható költségeinek felülvizsgálata

2022-től a Baptista Szeretetszolgálat tartja fent a Családi Bölcsődét, ami az Önkormányzat számára 1,5 millió Ft spórolást jelent, mivel nem kell társulási hozzájárulást fizetni.

9

A szociális étkeztetést szintén a Baptista Szeretetszolgálat működteti, ezáltal bérköltséget takarítanak meg.

Létszámgazdálkodásuk takarékos.

IV. JAVASLATOK

A feladatellátás szabályszerűségének javítása érdekében:

Javaslatételre nem került sor.

A feladatellátás gazdaságosabb, hatékonyabb végrehajtása, a munka színvonalának növelése érdekében:

Javaslatételre nem került sor.

Határozati javaslat:

Rábapatona Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2023. évre vonatkozó belső ellenőrzésről szóló jelentést elfogadja.

Kelt: Rábapatonán, 2024. április 19. napján

dr. Németh Balázs
jegyző